

I Roms katakomber finns inga ben

Radio Uppland 24.2.00 v. 9

Jag har varit i Rom och mött våren. Tillsammans med min k. Hustru gjorde jag en lång vandring mellan cypresser och vildvin.

Vi startade vid Colosseum och vandrade söderut, tills vi kom upp på Via Appia, den gamla romerska landsvägen som byggdes 312 före kristus. Det är en speciell känsla att vandra på en 2000-årig väg med (bitvis) tvåtusenårig original-stenbeläggning. Där vankade kilometer efter kilometer i tre timmar under blommande mandelträd och ståtliga pinjer, mellan stenmurar och bilar. Vi blev utskällda av hundar och utsatta för folk som ville ha pengar och vi inandades den underbara doften av nybakat bröd i de små byar vi passerade.

I Quo Vadis, en liten by på Via Appia, tog vi en cuppochino under tvåtusenåriga vindmöllor och försökte, ved växlande framgång föra diskussioner med dom som bodde där, och inträdde så i det område där Roms flesta katakomber ligger på grund av den mycket speciella leran som var lättgrävd och stelnade så fort den kom i kontakt med luft. De flesta av dess katakomber var stängda denna lördag. Dock inte i Sankt Sebastiano. Där gick vi in och ner i lerans mörka tunnlar med 16.000 döda. De låg tre plan och hade en sammanlagd längd av 7 mil berättade den rultiga kvinna som ledde vår grupp. Det var kallt. Men den späda våren gjorde att alla hade varma kläder på sig så det gick bra. och vi trevade oss försiktigt nedåt. Men vandringen ner i dessa mörka gravkammrar blev delvis en besvikelse.

Där fanns inga benrester, inga döda. Det visade sig att Vatikanen hade plockat bort allting 1996. Synd. På ett sätt kan man säga att turisterna blev snuvade på konfekten. Det är väl klart att man ville se dessa döda, dessa benrester som man tidigare fantiserat både medvetet och omedvetet kring när man sedan sin barndom stirrat på bilder av dem i bl. a. Tidningen VI, Folket i Bild, bildtidningen SE och andra kulturmagasin.

Djupt där nere vandrade vi förbi tomma gravplatser. Framför mig stönade en mycket fetlagd man från USA. Han andades tungt. Det var svårt för honom att ta sig fram där då hans breda höfter skrapade mot sidorna. En gång fastnade han och jag måste trycka på för att få loss honom. Jag hade många tankar i mitt arma huvud då men yppade ingen av dem. När tunneln så småningom mynnade ut i en liten krypta satte han sig på en gammal grav och frågade guiden:

- Where are the bones?

Han berättade att han besökt dessa katakomber tidigare, då som liten grabb år 1966, och att han då blivit fullkomligt vettskrämd. Nu hade han rest ända från Chicago för att få bli det igen. Det var därför han kånkade sin 250-kilos kropp ner i de smala gångarna. Men nu när de döda var borta tyckte han att han hade släpat sig ner i dödsriket i onödan.

Min K hustru tyckte allt var mycket skrämmande med mörkret, fukten och gravarna men mest oroade hon sig för den storvuxne. Om det skulle hända något skulle han kunna hamna som en kork i lertunneln och man skulle inte kunna komma ut. Och när vi äntligen kom upp satt länge på en öppen plats och andades.

Många av turisterna, och jag med dem, kände oss som sagt på något sätt snuvade av att de tagit bort de döda men accepterade detta då man tänkte över begrepp som värdighet och vördnad. Men inte de stora amerikanen. Han kunde inte komma över det. Och när jag och min fru, efter en bit mat på ett kafé i närheten, gjorde oss klara för att promenera vidare, stötte vi på honom igen.

Han vandrade då fram och tillbaka framför turistbussar som anlände i en jämn ström. I händerna bar han ett plakat med texten "They show no dead, no bones". Kanske ville han förmedla konsumentupplysning. Och det gjorde han tills han fördes bort av två gendarmer.